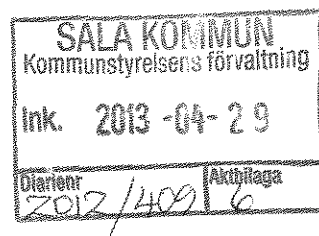

KOMMUNSTYRELSEN
Per-Olov Rapp

Svar på medborgarförslag om att förbättra tillgänglighetsarbetet i Sala kommun

Hanna Westman och Åke Magnusson inkom den 17 december 2012 med rubricerat medborgarförslag. Förslagsställarna föreslår

1. Att revidera tillgänglighetsplanen i Sala och tydliggöra hur mycket medel som behövs för att förbättra tillgängligheten på offentliga platser, samt att upprätta en ekonomisk investeringsplan.
2. Att tillgängligheten utifrån tillgänglighetsplanen redovisas i strategisk plan, i budgetprocessen samt i bokslutet, och att detta även lyfts fram som marknadsföring mot dessa grupper efter genomförda åtgärder.
3. Att Företagarcentrum tillsammans med kommunen sätter igång ett samarbete med de lokala fastighetsägarna och söker stöd till projektet från EFS eller andra instanser för att uppmärksamma de lokala aktörerna och kommunens tjänstemän på att tillgänglighet ökar handel och efterfrågan.
4. Att Sala kommun i samråd med Handikapprådet sätter ihop en styrgrupp för Salas utveckling tillsammans med tekniska kontoret och samhällsbyggnadskontoret där de tillsammans pekar ut vad som krävs för vidareutveckling av Salas gator och mötesplatser.
5. Att Sala kommun anordnar trygghetsvandringar tillsammans med olika intressegrupper där de använder Sala-appen för att ta kort och redovisa de delar av staden som behöver åtgärdas för att personer ska känna sig trygga i Sala. Det kan till exempel vara en handikapprådsgrupp, en kvinnogrupp och en ungdomsgrupp.

Lokalförvaltarna har under de senaste åren arbetat med enkelt avhjälpna hinder i kommunens publika lokaler. Den nya paragrafen i plan- och bygglagen (PBL) om enkelt avhjälpna hinder trädde i kraft den 1 juli 2001 och lyder:

17 kap 21 a § PBL: "I byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser skall enkelt avhjälpna hinder mot lokalernas och platsernas tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga undanröjas i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag."

Kommunstyrelsen

Att arbeta med att tillgängliggöra allmänna platser och lokaler för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga är en fortgående process eftersom samhället ständigt förändras.

Vid all om-, till- och nybyggnation finns tillgänglighetsanpassningen med som en del i projekteringen. Vid samtliga verksamhetsförändringar i kommunens lokaler samt när verksamheten påkallar behov av tillgänglighet, anpassas lokalen enligt Plan- och bygglagens krav. Detta gäller i kommunens samtliga lokaler och åtgärderna bekostas av budgeterade investeringsmedel.

Samhällsbyggnadskontoret bevakar tillgänglighetsfrågorna i samband med bygglovsärenden för ny-, om- och tillbyggnationer samt tillsyn vad gäller enkelt avhjälpna hinder på allmän plats och i lokaler dit allmänheten äger tillträde. Samhällsbyggnadskontoret har även skickat ut information till fastighetsägare som har byggnader innehållande lokaler som allmänheten har tillträde till för att tydliggöra vilka regler som gäller för enkelt avhjälpna hinder.

År 2010 antog kommunfullmäktige, § 66, Policy för tillgänglighetsarbete och Plan för tillgänglighetsarbete. I beslutet fanns uppdrag till styrelser, nämnder och kommunala bolag att arbeta fram egna handlingsplaner för tillgänglighetsarbetet. Dessa ska innehålla konkreta åtaganden inom egna förvaltningen/bolaget. Handlingsplanen beslutas av varje nämnd eller styrelse. Varje år ska styrelser, nämnder och kommunala bolag redovisa de åtgärder som genomförts för att öka tillgängligheten inom sin verksamhet.

Trots brister i uppföljningen av handlingsplaner har tillgänglighetsarbetet gått framåt och en mängd åtgärder har vidtagits i kommunen även om alla hinder för närvarande inte är avhjälpna. Trygghetsråd, pensionärsråd och handikappråd har bidragit till en stor del av förbättringarna på gator och vägar.

Samtidigt som policyn antogs fastställdes en Tillgänglighetshandbok för Sala kommun, vilken har spridits till tjänstemän och politiker. Handboken har bidragit till att öka kunskapen om tillgänglighetsfrågor vid ombyggnationer och projekteringar.

Sala kommun genomför sedan några år trygghetsvandringar i samarbete med polisen och Salabostäder där man tittar både på trygghets- och tillgänglighetsfrågor.

Kommunstyrelsen har ett ansvar att följa upp nämnders och förvaltningarnas arbete med ökad tillgänglighet. Kultur- och fritidsutskottet i februari har uppdragit till kultur- och fritidsenheten att senast 2 dec 2013, 2013-02-19, § 15, ta fram ett underlag till handlingsplan för tillgänglighetsarbetet gällande sina lokaler och verksamhetsområde att redovisas till kommunstyrelsen. Vård- och omsorgsnämnden antog en reviderad tillgänglighetsplan för sitt ansvarsområde i april 2013

Förslagsställarnas önskemål om redovisning av och anslag av medel till tillgänglighetsarbetet i Strategisk plan, i Budgetprocessen samt i Bokslutet, kan beaktas tidigast i bokslut 2013 och i Strategisk plan 2015-2017. Avslutningsvis kan

Kommunstyrelsen

det påpekas att Företagarcentrums styrelse som ekonomisk förening äger frågan hur man vill uppmärksamma de lokala aktörerna och kommunens tjänstemän på att tillgänglighet ökar handel och efterfrågan. Kommunen har representanter i styrelsen som kan väcka frågan.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anse medborgarförslaget besvarat

att Bildnings- och lärandenämnden, Vård- och omsorgsnämnden samt Kommunstyrelsen förvaltning inkommer senast vid 2013 års utgång med en redovisning av uppgraderade planer, vad som hittills gjorts, framtida behov samt vilka medel som behövs för att öka tillgängligheten i det offentliga rummet.

Per-Olov Rapp (S)
Ordförande kommunstyrelsen

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN
Åsa Eriksson

Kommunstyrelsen

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2013-03-18	
Diarienum 2012/409	Aktbilaga 5

YTTRANDE

Medborgarförslag om att förbättra tillgänglighetsarbetet i Sala kommun.

Lokalförvaltarna har under de senaste åren arbetat med "enkelt avhjälpna hinder" i kommunens publika lokaler. Med publika lokaler avses de kommunala lokaler som riktar sig till och används av allmänheten.

Arbetet med att tillgängliggöra dessa platser för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga är i det närmaste klart, men då verksamheten i kommunens lokaler ständigt förändras pågår tillgänglighetsarbete fortgående.

Vid all ombyggnad, tillbyggnad och nybyggnad finns tillgänglighetsanpassningen med som en del i projekteringen. Vid samtliga verksamhetsförändringar i kommunens lokaler samt när verksamheten påkallar behov av tillgänglighet, anpassas lokalen enligt Plan och Bygglagens krav, samt efter verksamhetens önskemål. Detta gäller i kommunens samtliga lokaler, och åtgärderna bekostas av budgeterade investeringsmedel.

I medborgarförslaget föreslås att "Sala kommun i samråd med Handikapp rådet sätter ihop en styrgrupp för Sala utveckling tillsammans med tekniska kontoret och samhällsbyggnadskontoret". Då lokalförvaltarna enbart arbetar med kommunens lokaler och dess inhägnade gårdar ser vi inte att vi är rätt verksamhet att medverka i denna styrgrupp.

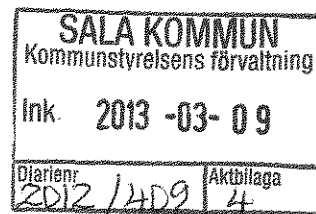
Det bör påpekas att Tekniska kontoret inte har ansvaret för en revidering av tillgänglighetsplanen.

Lokalförvaltarna

Åsa Eriksson

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Informationsenheten
Per Skog

Kommunstyrelsen

YTTRANDE

Medborgarförslag om att förbättra tillgänglighetsarbetet i Sala kommun.

Salas Bästa har lämnat in ett medborgarförslag om att förbättra tillgänglighetsarbetet i Sala kommun. De har sammanfattat förslaget med fem uppsatser där Kommunstyrelseförvaltningen endast besvarar tre av dessa, första, andra och sista uppsatsen. Övriga uppsatser bör besvaras av Tekniska kontoret och Företagarecentrum.

Den lagstiftning som gäller enkelt avhjälpt hinder riktar sig mot platser och lokaler där allmänheten har tillträde. Är hindret inte av enkel beskaffenhet, (billigt att åtgärda), så finns det inget tvång att bygga bort hindret.

Sala stad innehåller en mängd äldre byggnader och det är svårt att tillgänglighetsanpassa dessa på ett bra och billigt sätt. Vissa byggnader har dessutom kulturskyddats på olika sätt och då blir arbetet med att öka tillgängligheten lidande. Om allmänheten ska ha tillträde till en lokal som inte går att anpassa på ett enkelt sätt, så bör verksamheten helt enkelt fundera på att flytta sin verksamhet. Bl.a. har frågan om vilken lokal som är lämplig för kommunens öppna sammanträden diskuterats ett antal gånger utan resultat.

Svar på uppsats 1 och 2. Sommaren 2010 antog KF § 66 en ny Policy för tillgänglighetsarbetet och en Plan för tillgänglighetsarbetet i Kommunfullmäktige. I beslutet fanns ett uppdrag till styrelser, nämnder och kommunala bolag att arbeta fram egna handlingsplaner för tillgänglighetsarbetet. Det beslutades också om ett uppdrag att kommunstyrelsen skulle följa upp dessa handlingsplaner.

Den Policy för tillgänglighetsarbetet och Plan för tillgänglighetsarbetet som antogs håller fortfarande måttet då dessa beskriver på ett övergripande sätt hur vi ska arbeta med att öka tillgängligheten.

Det som inte har genomförts är uppföljningen med att ta fram handlingsplaner med konkreta åtgärder för att öka tillgängligheten. Ändå har framförallt Tekniska kontoret arbetat fram handlingsplaner för tillgänglighetsarbetet och en särskild budget för åtgärderna. Våra lokaler har också inventerats beträffande tillgänglighetsfrågorna och en mängd åtgärder har vidtagits.

Kommunstyrelsens förvaltning

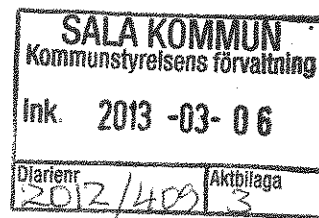
Samtidigt som policyn antogs fastställdes en Tillgänglighetshandbok för Sala kommun, som har spridits till tjänstemän och politiker. Handboken har bidragit till att höja kunskapen om tillgänglighetsfrågor vid ombyggnationer och projekteringar. Vid alla ombyggnationer och nybyggnationer gäller Plan och bygglagarna där tillgängligheten är tillgodosedd i regelverket.

Trots brister i uppföljningen av handlingsplaner har tillgänglighetsarbetet gått framåt och en mängd åtgärder har vidtagits i kommunen. Trygghetsråd, pensionärsråd och handikappråd har bidragit till en stor del av förbättringarna på gator och vägar.

Beträffande motionens sista uppsats så genomför Sala kommun sedan några år tillbaka trygghetsvandringar i samarbete med polis och Salabostäder där vi tittar både på trygghetsfrågor och tillgänglighetsfrågor.

Per Skog

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET
Dan Ola Norberg
stadsarkitekt

Svar på medborgarförslag om förbättrat tillgänglighetsarbete i Sala kommun.

Ett medborgarförslag har inkommit gällande förbättrat tillgänglighetsarbete i Sala kommun. Förslaget har lämnats till samhällsbyggnadskontoret för yttrande.

I förslaget klargör förslagsställarna sin syn på betydelsen av ett bra tillgänglighetsarbete och föreslår i fem punkter åtgärder som kommunfullmäktige bör ge i uppdrag till kommunstyrelsen gällande revidering av tillgänglighetsplanen m.fl. åtgärder som man anser är viktiga för att uppmärksamma och förbättra tillgänglighetsarbetet.

Samhällsbyggnadskontoret delar förslagställarens uppfattning att tillgänglighetsfrågan är viktig. Men samhällsbyggnadskontoret/byggenheten har ansvar för och kan arbeta med bara den del av tillgänglighetsarbetet som enligt plan- och bygglagen hör till kommunens byggnadsnämnd, d.v.s. bevakande av tillgänglighetsfrågorna i samband med bygglovärenden för ny-, om- och tillbyggnader, samt tillsyn vad gäller s.k. enkelt avhjälpna hinder på allmän plats och i lokaler dit allmänheten äger tillträde. Byggenheten sköter också kommunens uppgift vad gäller bostadsanpassningsbidrag.

I alla bygglovärenden bevakar byggenheten, i bygglovgranskningen och vid tekniska samråd, att de krav som enligt lagen kan och ska ställas på tillgänglighet uppfylls.

Byggenheten har också skickat information till fastighetsägare som har byggnader innehållande lokaler dit allmänheten åter tillträde för att tydliggöra vilka regler som gäller för undanröjande av enkelt avhjälpna hinder.

När det gäller tillsynen avseende undanröjande av enkelt avhjälpna hinder så är den, i likhet med alla tillsynsuppgifter som byggenheten ska sköta, lågprioriterad i enhetens verksamhetsplan eftersom enhetens resurser i huvudsak endast räcker till för att behandla bygglovärenden och anmälningsärenden. I den omfattning anmälningar inkommer som rör byggenhetens tillsynsansvar, som olovligt byggande, bristande underhåll, skräpiga tomter eller bristande tillgänglighet, försöker byggenheten klara tillsynen. Hittills har endast någon enstaka anmälan inkommit gällande bristande tillgänglighet.

Samhällsbyggnadskontoret

Samhällsbyggnadskontorets/byggenhetens tillsyn kan naturligtvis utökas/förbättras så att en mer planerad tillsyn bedrivs avseende enkelt avhjälpta hinder på allmän plats och i lokaler dit allmänheten äger tillträde. Detta kräver dock utökade resurser, permanent eller tillfälligt ett par år genom projektanställning, om det inte ska innebära att tillsynen prioriteras på bekostnad av service och handläggningstider i bygglovärendena.

Ansvar för tillgänglighetsplanen liksom för genomförande av förbättrad tillgänglighet på allmän plats och i kommunens lokaler ligger på tekniska kontoret. Medborgarförslaget bör därför översändas till tekniska kontoret för yttrande gällande de fem punkter som förslagsställarna vill att kommunfullmäktige ska uppdra åt kommunstyrelsen att genomföra.

Samhällsbyggnadskontoret

Dan Ola Norberg
stadsarkitekt

Förbättra tillgänglighetsarbetet i Sala kommun

På sista mötet den 17 december 2012, fick kommunfullmäktige en åhörare som var rullstolsburen. Då det inte fanns någon som helst organisation eller policy för hur det ska gå till när någon rullstolsburen ska delta på våra demokratiska möten var det ganska uppenbart att den plan och policy som finns i kommunen idag inte efterlevs eller behöver förbättras. Enligt den tillgänglighetsplan som finns ska det framgå tydligt i bokslut att kommunen ska göra uppföljning på allt tillgänglighetsarbete i kommunen, men under den tid som vi varit aktiva har detta aldrig redovisats mer än en rad i tekniska nämndens driftsbudget.

Vi anser att tillgänglighet för alla inte bara är bra för de som är rullstolsburna, blinda eller döva, det gäller oss alla. Alla får mer eller mindre sämre syn/hörsel och möjligheter att ta sig fram ju äldre vi blir. Det är därför viktigt att vi får alla att tänka på detta ur ett vidare perspektiv. Det främjar inte bara medborgarna i sig utan också möjligheten för våra privata fastighetsägare, handelsföretag och turismföretag då vår stad blir mer tillgänglig för fler personer. Vi vill därför att planen som idag finns revideras och att vi lägger fram tydligare policy och förslag på direktiv hur tjänstemännen inom kommunen ska arbeta i frågan. Vi vill också att vi följer upp arbetet med tillgänglighet i strategisk plan och budget samt framför allt i bokslut för att arbetet ska standardiseras och bli en daglig fråga i tjänstemannens vardag.

Vi föreslår därför att:

Kommunfullmäktige ger i uppdrag till kommunstyrelsen:

Att revidera Tillgänglighetsplanen i Sala och tydliggör hur mycket medel som behövs inom kommunen för att förbättra tillgängligheten för våra medborgare på offentliga platser. Samt att vi upprättar en ekonomisk investeringsplan för hur det ska gå till.

Att tillgänglighetsarbetet utifrån planen redovisas i strategisk plan och budgetprocessen samt i bokslut och att detta även lyfts fram som marknadsföring mot dessa grupper efter genomförda åtgärder. För att fler ska välja att åka till Sala där det i framtiden kan vara bra tillgänglighet istället för en kommun som inte satsat på tillgänglighet.

Att FöretagarCentrum tillsammans med kommunen sätter igång ett samarbete med de lokala fastighetsägarna och söker stöd till projektet från ESF eller andra instanser för att uppmärksamma de lokala aktörerna och kommunens tjänstemän på att tillgänglighet ökar handel och efterfrågan och att vi politiker anser att det är en viktig fråga.

Att Sala kommun i samråd med Handikapp rådet sätter ihop en styrgrupp för Salas utveckling tillsammans med tekniska kontoret och samhällsbyggnadskontoret där de tillsammans pekar ut vad som krävs vid vidareutveckling av Salas gator och mötesplatser så att vi bygger rätt från början. Det kan ske redan vi ritningsstadiet.

Att Sala kommun anordnar trygghetsvandringar tillsammans med olika intressegrupper där de använder Sala Appen för att ta kort och redovisa de delar av staden som behöver åtgärdas för att personer ska känna sig trygga i Sala. Det kan vara en handikapprådsgrupp, en kvinnogrupp och en ungdomsgrupp t ex.

Hanna Westman, Salas Bästa

Åke Magnusson, Sätrabrunn